Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (neljas koda)

19. september 2019*

Eelotsusetaotlus – Kaubanduspoliitika – Dumpinguvastased tollimaksud – Indoneesiast, Malaisiast, Sri Lankast ja Tuneesiast lähetatud jalgrataste import – Hiinast pärit jalgrataste impordi suhtes kehtestatud lõpliku dumpinguvastase tollimaksu laiendamine nendele riikidele – Rakendusmäärus (EL) nr 501/2013 – Kehtivus – Vastuvõetavus – Põhikohtuasja hageja poolt tühistamishagi esitamata jätmine – Seotud importija – Tühistamishagi esitamise õigus – Määrus (EÜ) nr 1225/2009 – Artikkel 13 – Kõrvalehoidmine – Artikkel 18 – Soovimatus teha koostööd – Tõend – Kaudsete tõendite kogum

Kohtuasjas C-251/18,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Rechtbank Noord-Hollandi (Põhja-Hollandi provintsi esimese astme kohus, Madalmaad) 6. aprill 2018. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 12. aprillil 2018, menetluses

**Trace Sport SAS**

*versus*

**Inspecteur van de Belastingdienst/Douane, kantoor Eindhoven,**

EUROOPA KOHUS (neljas koda),

koosseisus: koja president M. Vilaras, kohtunikud K. Jürimäe (ettekandja), D. Šváby, S. Rodin ja N. Piçarra,

kohtujurist: G. Pitruzzella,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

– Madalmaade valitsus, esindajad: M. K. Bulterman ja A. M. de Ree,

– Euroopa Liidu Nõukogu, esindajad: H. Marcos Fraile ja B. Driessen, keda abistas *avocate* N. Tuominen,

– Euroopa Komisjon, esindajad: S. Noë ja M. França,

olles 9. aprill 2019. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

* Kohtumenetluse keel: hollandi.

on teinud järgmise

**otsuse**

1 Eelotsusetaotlus käsitleb nõukogu 29. mai 2013. aasta rakendusmääruse (EL) nr 501/2013, millega laiendatakse Hiina Rahvavabariigist pärit jalgrataste impordi suhtes määrusega (EL) nr 990/2011 kehtestatud lõplikku dumpinguvastast tollimaksu Indoneesiast, Malaisiast, Sri Lankalt ja Tuneesiast lähetatud jalgrataste impordile olenemata sellest, kas päritolumaana on deklareeritud Indoneesia, Malaisia, Sri Lanka või Tuneesia või mitte (ELT 2013, L 153, lk 1; edaspidi „vaidlusalune määrus“) kehtivust niivõrd, kuivõrd see määrus puudutab kahte Sri Lankas asutatud ettevõtjat Kelani Cycles (Pvt) Ltd ja Creative Cycles (Pvt), kes toodavad ja ekspordivad jalgrattaid.

2 Taotlus on esitatud kohtuvaidluse raames, mille pooled on Trace Sport SAS ja Inspecteur van de Belastingdienst/Douane, kantoor Eindhoven (maksuameti Eindhoveni tollibüroo inspektor, Madalmaad) (edaspidi „inspektor“) ja mis käsitleb Sri Lanka päritolu ja sealt lähetatud jalgrataste impordiga seotud kahe tollimaksuotsuse õiguspärasust.

## Õiguslik raamistik

### *Algmäärus*

3 Euroopa Liidu poolt dumpinguvastaste meetmete kohaldamist reguleeris vaidlusaluse määruse vastuvõtmise ajal nõukogu 30. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1225/2009 kaitse kohta dumpinguhinnaga impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Ühenduse liikmed (ELT 2009, L 343, lk 51, parandus ELT 2010, L 7, lk 22) (muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määrusega (EL) nr 1168/2012 (ELT 2012, L 344, lk 1)) (edaspidi „algmäärus“).

4 Määruse artikkel 13 „Kõrvalehoidmine“ oli sõnastatud järgmiselt:

„1. Käesoleva määruse alusel kehtestatud dumpinguvastaseid tollimakse võib laiendada kolmandatest riikidest pärineva samasuguse toote või sellega võrreldes väheseid muudatusi sisaldava toote impordile või vähesel määral muudetud samasuguse toote impordile riigist, kus meetmeid kohaldatakse, või selle toote osade impordile, kui esineb kehtivatest meetmetest kõrvalehoidmine. Kui toimub kehtivatest meetmetest kõrvalehoidmine, võib dumpinguvastaseid tollimakse, mis ei ületa artikli 9 lõike 5 kohaselt kehtestatud tasakaalustavat jääktollimaksu, laiendada neid meetmeid kohaldava riigi äriühingutest pärinevale impordile, mille toodete suhtes kohaldatakse individuaalseid tollimaksumäärasid. Kõrvalehoidmiseks loetakse kolmandate riikide ja ühenduse või riigi, kus meetmeid kohaldatakse, üksikute äriühingute ja ühenduse vahelise kaubandusstruktuuri muutust, mis tuleneb tavast, protsessist või toimingust, millel ei ole piisavat nõuetekohast põhjendust või majanduslikku õigustust peale tollimaksu kehtestamise, ja kui on tõendeid kahju kohta või selle kohta, et tollimaksu parandav mõju on samasuguse toote hindade ja/või koguste tõttu ohustatud ning et dumping esineb seoses samasuguste või sarnaste toodete puhul varem kindlaksmääratud normaalväärtustega, vajadusel artikli 2 sätete kohaselt.

Esimeses lõigus nimetatud tava, protsess või toiming sisaldab muu hulgas asjaomase toote mõningast muutmist, et seda saaks liigitada tollikoodide alla, mille suhtes tavaliselt meetmeid ei kohaldata, kui muudatused ei muuda toote põhiomadusi, toote lähetamist läbi kolmandate riikide, kus meetmeid kohaldatakse, eksportijate või tootjate müügistruktuuri ja -kanalite ümberkorraldamist riigis, kus meetmeid kohaldatakse, et lõpuks ekspordiksid nende tooteid ühendusse tootjad, kelle toodete suhtes kohaldatakse individuaalseid tollimaksumäärasid, mis on väiksemad kui tollimaks, mida tootjate toodete suhtes kohaldatakse ja lõikes 2 märgitud asjaoludel toimuvat osade kokkupanemist ühenduses või kolmandas riigis.

2. Ühenduses või kolmandas riigis toimuvat kokkupanekut käsitletakse kehtivatest meetmetest kõrvalehoidmisena, kui:

a) tegevus algas või laienes oluliselt alates dumpinguvastase uurimise algatamisest või vahetult enne seda ning vaatlusalused tooteosad pärinevad riigist, mille suhtes meetmeid kohaldatakse, ja

b) osad moodustavad vähemalt 60% kokkupandava toote osade koguväärtusest, kusjuures meetmetest kõrvalehoidmisena ei käsitleta juhtumeid, kui kokkupanemise või valmistamise ajal sissetoodud osadele lisandunud väärtus moodustab rohkem kui 25% tootmiskuludest;

c) tollimaksu parandav mõju on ohustatud kokkupandava samasuguse toote hindade ja/või koguste osas ning kui on tõendeid dumpingu esinemise kohta seoses samasuguse või sarnase toote puhul varem kindlaksmääratud normaalväärtustega.

3. Uurimised algatatakse käesoleva artikli kohaselt komisjoni algatusel või liikmesriigi või huvitatud isikute taotlusel, kui on olemas piisavalt tõendeid lõikes 1 sätestatud asjaolude kohta. Uurimised algatatakse pärast nõuandekomiteega konsulteerimist komisjoni määrusega, millega võib anda tolliasutustele ka korralduse nõuda impordi registreerimist artikli 14 lõike 5 kohaselt või nõuda tagatisi. Uurimist toimetab komisjon, keda võivad abistada tolliasutused, ning see viiakse lõpule üheksa kuu jooksul. Kui lõplikult tuvastatud faktid õigustavad meetmete kohaldamisala laiendamist, teeb seda nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal pärast konsulteerimist nõuandekomiteega. Nõukogu võtab ettepaneku vastu, kui ta ei otsusta ettepanekut lihthäälteenamusega tagasi lükata ühe kuu jooksul pärast selle esitamist komisjoni osapoolt. Laiendamine jõustub kuupäevast, mil artikli 14 lõike 5 kohaselt kehtestati registreerimise nõue või hakati nõudma tagatisi. Käesoleva määruse asjakohaseid menetlussätteid, mis käsitlevad uurimiste algatamist ja läbiviimist, kohaldatakse käesoleva artikli alusel.

4. Importi ei pea artikli 14 lõike 5 kohaselt registreerima ja nende suhtes ei kohaldata meetmeid, kui nendega kauplevad äriühingud, mis saavad tollimaksuvabastusi. Tollimaksust vabastamise taotlusi, millele on lisatud tõendid, esitatakse uurimise algatamist käsitleva komisjoni määrusega kehtestatud tähtaja jooksul. Kui meetmetest kõrvalehoidmise tava, protsess või toiming toimub väljaspool ühendust, võib vabastuse anda asjaomase toote tootjatele, kes tõestavad, et nad ei ole seotud ühegi tootjaga, kelle suhtes kohaldatakse meetmeid, ja kelle osas on leitud, et nad ei ole seotud käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 määratletud meetmetest kõrvalehoidmisega. Kui meetmetest kõrvalehoidmise tava, protsess või toiming toimub ühenduses, võib vabastuse anda importijatele, kes tõestavad, et nad ei ole seotud tootjatega, kelle suhtes neid meetmeid kohaldatakse.

Neid vabastusi antakse komisjoni otsustega pärast konsulteerimist nõuandekomiteega või meetmeid kehtestava nõukogu otsusega ning need jäävad kehtima nendes sätestatud ajavahemikuks ja nendes sätestatud tingimustel.

[…]“.

5 Määruse artikli 18 lõige 1 nägi ette:

„Kui mõni huvitatud isik ei võimalda juurdepääsu vajalikule teabele või ei esita vajalikku teavet käesolevas määruses ettenähtud tähtaegade jooksul või märkimisväärselt takistab uurimist, siis võib nii negatiivsed kui ka positiivsed esialgsed ja lõplikud järeldused teha kättesaadavate faktide põhjal. […]“.

### *Jalgrattaid käsitlevad dumpinguvastased määrused ja vaidlusalune määrus*

6 Euroopa Liidu Nõukogu kehtestas 1993. aastal Hiinast pärit jalgrataste impordile Euroopa Liitu lõpliku dumpinguvastase tollimaksu määraga 30,6%. Pärast seda püsis see tollimaks samal tasemel. 2005. aastal kehtestati nimetatud tollimaksu määraks 48,5%. Viimati mainitud maksumäär jäeti kehtima nõukogu

3. oktoobri 2011. aasta rakendusmäärusega (EL) nr 990/2011, millega pärast aegumise läbivaatamist vastavalt määruse (EÜ) nr 1225/2009 artikli 11 lõikele 2 kehtestatakse Hiina Rahvavabariigist pärit jalgrataste impordi suhtes lõplik dumpinguvastane tollimaks (ELT 2011, L 261, lk 2).

7 Komisjon võttis talle esitatud taotlusele tuginedes 25. septembril 2012 vastu määruse (EL) nr 875/2012, millega algatatakse uurimine seoses võimaliku kõrvalehoidmisega Indoneesiast, Malaisiast, Sri Lankast ja Tuneesiast saadetud jalgrataste impordi suhtes nõukogu rakendusmäärusega nr 990/2011 kehtestatud dumpinguvastastest meetmetest, olenemata sellest, kas jalgrattad on deklareeritud Indoneesiast, Malaisiast, Sri Lankast ja Tuneesiast pärinevana või mitte, ning kehtestatakse kõnealuse impordi suhtes registreerimisnõue (ELT 2012, L 258, lk 21).

8 Uurimise lõpuks võttis nõukogu 29. mail 2013 vastu vaidlusaluse määruse.

9 Selle määruse põhjendusest 22 nähtub, et komisjon korraldas kontrollkäigud kuue Sri Lanka äriühingu, nende hulgas ka Kelani Cycles'i valdustesse.

10 Selle määruse põhjendustes 35–42 märkis nõukogu sisuliselt, et mis puutub Sri Lanka äriühingute koostöövalmidusse, siis algmääruse artikli 13 lõike 4 alusel tollimaksust vabastamise taotluse esitanud kuuest Sri Lanka äriühingust ainult kolme saab lugeda koostööd teinuks. Kuna neist kolmest äriühingust üks võttis tollimaksust vabastamise taotluse tagasi ja kaks ülejäänut ei teinud piisavalt koostööd, siis tehti järeldused vastavalt algmääruse artiklile 18 kättesaadavate faktide põhjal.

11 Vaidlusaluse määruse põhjenduses 58 nentis nõukogu, et Sri Lanka ja liidu vaheline kaubandusstruktuur on algmääruse artikli 13 lõike 1 tähenduses muutunud.

12 Vaidlusaluse määruse põhjendustes 77–82 analüüsis nõukogu selle viidatud kolmanda riigi ja liidu vahelise kaubandusstruktuuri muutuse tinginud kõrvalehoidmise laadi.

13 Kolmanda riigi kaudu lähetamise kohta oli selle määruse põhjendustes 77–79 märgitud:

„(77) Algselt koostööd teinud Sri Lanka äriühingute eksport moodustas aruandeperioodil[, mis ulatus 1. septembrist 2011 kuni 31. augustini 2012,] 69% Sri Lanka kogueksportidst liitu. Kuuest algselt koostööd teinud äriühingust kolme puhul ei tuvastatud uurimisel lähetamistoiminguid. Ülejäänud [liitu suunatud] ekspordi puhul ei tehtud koostööd, nagu on selgitatud põhjendustes 35–42.

(78) Võttes arvesse põhjenduses 58 osutatud Sri Lanka ja liidu vahelise kaubandusstruktuuri muutumist algmääruse artikli 13 lõike 1 tähenduses ning asjaolu, et mitte kõik Sri Lanka tootjad ja eksportijad ei andnud endast teada ja/või ei teinud koostööd, saab kinnitada, et nende tootjate ja eksportijate eksport toimus lähetamise raames.

(79) Seega on leidnud kinnitust [Hiina] päritoluga toodete lähetamine Sri Lanka kaudu."

14 Vaidlusaluse määruse põhjendustes 81 ja 82 märkis nõukogu, et ei ole tõendatud, et oleks toimunud kokkupanek algmääruse artikli 13 lõike 2 tähenduses.

15 Vaidlusaluse määruse põhjendustes 92, 96 ja 110 nentis nõukogu esiteks, et puudub muu põhjendus või majanduslik õigustus peale kavatsuse hoida kõrvale kehtivatest dumpinguvastastest meetmetest, tõdes teiseks, et nende meetmete parandavat mõju kahjustatakse, ja kolmandaks tuvastas varem kindlaks määratud normaalväärtusega võrdlemise alusel dumpingu esinemise.

16 Neid asjaolusid arvestades tuvastas nõukogu vaidlusaluse määruse põhjenduses 115, et esineb algmääruse artikli 13 lõike 1 tähenduses meetmetest kõrvalehoidmine Sri Lanka kaudu lähetamise teel.

17 Vastavalt vaidlusaluse määruse artikli 1 lõikele 1 laiendati rakendusmääruse nr 990/2011 artikli 1 lõikes 2 ette nähtud 48,5% lõplikku dumpinguvastast tollimaksu Sri Lankast lähetatud jalgrataste impordile, olenemata sellest, kas see riik on nende päritolumaana deklareeritud või mitte. Selle määruse artikli 1 lõikes 3 nähti ette, et laiendatud tollimaks nõutakse sisse määruse nr 875/2012 kohaselt registreeritud impordilt.

## Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

18 Ajavahemikus 27. septembrist kuni 15. oktoobrini 2012 ja 13. veebruarist kuni 21. maini 2013 (kaasa arvatud) esitasid kaks tolliesindajat, kes tegutsesid Prantsusmaal asutatud jalgrattaimportija, nimelt Trace Sporti nimel ja huvides, Madalmaades Sri Lankast lähetatud jalgrataste vabasse ringlusse lubamise deklaratsioone. Kõigis neis deklaratsioonides oli jalgrataste eksportijaks märgitud Sri Lanka eksportiv tootja, vastavalt kas Kelani Cycles või Creative Cycles.

19 Deklaratsioonide õigsuse tollivormistusjärgse kontrolli tulemusel leidis inspektor, et ajavahemikus 27. septembrist 2012 kuni 5. juunini 2013 (k.a) vabasse ringlusse lubamiseks deklareeritud jalgrataste puhul tuleb tasuda 48,5% dumpinguvastane tollimaks.

20 Seega väljastas inspektor 27. veebruaril ja 29. aprillil 2014 kaks maksuotsust, mille summa oli vastavalt 229 990,88 eurot ja 234 275,37 eurot.

21 Inspektor jättis oma 24. septembri 2015. aasta kahe otsusega need maksuotsused jõusse ja Trace Sporti esitatud vaided rahuldamata.

22 Trace Sport esitas nende kahe otsuse peale kaebuse eelotsusetaotluse esitanud kohtule.

23 Kõnealune kohus märgib, et vastupidi sellele, mida väidab Trace Sport selles kohtus, on vaidlusalune määrus põhikohtuasjas kohaldatav.

24 Seevastu soovib kõnealune kohus teada, kas see määrus on kehtiv, arvestades argumente, mille Trace Sport talle esitas, tuginedes 26. jaanuari 2017. aasta kohtuotsusele Maxcom *vs*. City Cycle Industries (C-248/15 P, C-254/15 P ja C-260/15 P, EU:C:2017:62). Trace Sport on seisukohal, et nõukogu ei saanud tema käsutuses olnud informatsiooni põhjal järeldada, et toimus üldiselt Sri Lanka kaudu lähetamine, ega seda, et Kelani Cycles ja Creative Cycles olid asjaomaste tehingutega seotud. Nimetatud kohtus toimunud kohtuistungil rõhutas Trace Sport muu hulgas, et ta taotles komisjonilt enda ärakuulamist, et esitada tõendid, mille oli algul esitanud Kelani Cycles ja mida komisjon keeldus arvesse võtmast.

25 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib, et vaidlusaluse määruse põhjendustes 39 ja 42 leiti, et Kelani Cycles ei teinud koostööd, samas kui Creative Cycles, keda ei ole selles määruses sõnaselgelt nimetatud, tuleb lugeda selle määruse põhjenduses 78 nimetatud nende Sri Lanka eksportivate tootjate hulka kuuluvaks, kes endast teada ei andnud. Nimetatud kohtu sõnul põhjendas nõukogu järeldust, et need eksportivad tootjad osalesid kolmanda riigi kaudu lähetamise toimingutes, Sri Lanka ja liidu vahelise kaubandusstruktuuri tuvastatud muutusega ja nende eksportivate tootjate soovimatusega teha koostööd. 26. jaanuari 2017. aasta kohtuotsuses Maxcom *vs*. City Cycle Industries (C-248/15 P, C-254/15 P ja C-260/15 P, EU:C:2017:62) otsustas Euroopa Kohus, et nõukogu ei saanud tema käsutuses oleva teabe alusel õiguspäraselt tuvastada, et tegeldi üldiselt Sri Lanka kaudu lähetamisega. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõnul kehtib selles kohtuotsuses eksportiva tootja City Cycle Industries'i kohta esitatud Euroopa Kohtu järeldus samuti Kelani Cycles'i ja Creative Cycles'i suhtes.

26 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib siiski, et vaidlusaluse määruse artikli 1 lõiked 1 ja 3 tühistati üksnes City Cycle Industries'i suhtes ja vastavalt 4. veebruari 2016. aasta kohtuotsuse C & J Clark International ja Puma (C-659/13 ja C-34/14, EU:C:2016:74) punktile 185 ei tähenda see tühistamine, et asjaomane määrus on kehtetu ka teiste eksportivate tootjate suhtes, ning leiab, et on vaja esitada Euroopa Kohtule küsimus, kas see määrus on kehtiv Kelani Cycles'i ja Creative Cycles'i suhtes.

27 Neil asjaoludel otsustas Rechtbank Noord-Holland (Põhja-Hollandi provintsi esimese astme kohus, Madalmaad) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas [vaidlusalune määrus] on kehtiv osas, milles see hõlmab eksportivat tootjat Kelani Cycles?

2. Kas [vaidlusalune määrus] on kehtiv osas, milles see hõlmab eksportivat tootjat Creative Cycles?"

**Eelotsusetaotluse vastuvõetavus**

28 Euroopa Kohtule esitatud märkustes väljendasid Madalmaade valitsus, nõukogu ja komisjon kahtlust, kas käesolev eelotsusetaotlus on vastuvõetav, arvestades kohtupraktikat, mis tuleneb 9. märtsi 1994. aasta kohtuotsusest TWD Textilwerke Deggendorf (C-188/92, EU:C:1994:90, punktid 13, 14 ja 16), 15. veebruari 2001. aasta kohtuotsusest Nachi Europe (C-239/99, EU:C:2001:101, punktid 30 ja 37) ning 4. veebruari 2016. aasta kohtuotsusest C & J Clark International ja Puma (C-659/13 ja C-34/14, EU:C:2016:74, punkt 56), kuna Trace Sportil oli täie kindlusega võimalus esitada liidu kohtule ELTL artikli 263 neljanda lõigu alusel tühistamishagi vaidlusaluse määruse peale.

29 Sellega seoses tuleneb väljakujunenud kohtupraktikast, et üldpõhimõttega, mille eesmärk on tagada kõigile õigus vaidlustada nende kahjuks võetud riigisisese meetme aluseks olnud liidu õigusakti kehtivus, ei ole vastuolus see, kui selle õiguse teostamine on allutatud tingimusele, et asjaomasel isikul ei ole olnud õigust ELTL artikli 263 alusel taotleda kehtetuks tunnistamist vahetult liidu kohtult. Siiski ei saa isik pädevas riigisiseses kohtus tugineda asjaomase akti kehtetusele ainult sellisel juhul, kui ta oleks täie kindlusega saanud esitada vastuvõetava nõude asjaomase akti kehtetuks tunnistamiseks (4. veebruari 2016. aasta kohtuotsus C & J Clark International ja Puma, C-659/13 ja C-34/14, EU:C:2016:74, punkt 56 ja seal viidatud kohtupraktika).

30 Seega ei saa Trace Sport eelotsusetaotluse esitanud kohtus tugineda vaidlusaluse määruse kehtetusele üksnes siis, kui saab täie kindlusega väita, et tal oli ELTL artikli 263 neljanda lõigu alusel õigus esitada eelotsusetaotluse esitanud kohtule hagi vaidlusaluse määruse tühistamise nõudes.

31 Kõigepealt tuleb märkida, et asjaomaselt ettevõtjatelt nagu Trace Sport nõutakse vaidlusaluse määrusega ette nähtud dumpinguvastase tollimaksu tasumist riigisisese pädeva asutuse vastu võetud akti alusel. Sellest järeldub, et ei saa väita, et see määrus ilmselgelt ei vaja rakendusmeetmeid ELTL artikli 263 neljanda lõigu viimase lauseosa tähenduses (vt analoogia alusel 18. oktoobri 2018. aasta kohtuotsus Rotho Blaas, C-207/17, EU:C:2018:840, punktid 38 ja 39).

32 Seega ei saa importija nagu Trace Sport eelotsusetaotluse esitanud kohtus tugineda vaidlusaluse määruse kehtetusele ainult siis, kui saab täie kindlusega asuda seisukohale, et see määrus puudutab teda otseselt ja isiklikult ELTL artikli 263 neljanda lõigu tähenduses.

33 Sellega seoses olgu märgitud, et dumpinguvastase tollimaksu kehtestav määrus on olemuselt normatiivne, kohaldudes kõigi asjaomaste ettevõtjate suhtes (4. veebruari 2016. aasta määrus C & J Clark International ja Puma, C-659/13 ja C-34/14, EU:C:2016:74, punkt 58 ja seal viidatud kohtupraktika).

34 Sama järeldus kehtib samadel põhjustel ka sellise määruse suhtes nagu vaidlusalune määrus, millega meetmetest kõrvalehoidmise tõttu laiendatakse dumpinguvastast tollimaksu. Nimelt on määruse eesmärk laiendada sellise dumpinguvastase tollimaksu kohaldamisala, mis on kehtestatud niisuguse määrusega, nagu on silmas peetud eelmises punktis.

35 Euroopa Kohtu praktikast tuleneb siiski, et dumpinguvastase tollimaksu kehtestav määrus võib ettevõtjat otseselt ja isiklikult puudutada. Nii on Euroopa Kohus oma praktikas identifitseerinud teatavad ettevõtjate kategooriad, keda dumpinguvastase tollimaksu kehtestav määrus võib isiklikult puudutada, mis ei mõjuta aga võimalust, et see määrus puudutab mõnd teist ettevõtjat teda kõigist teistest eristavate teatavate eriomaduste tõttu isiklikult (4. veebruari 2016. aasta kohtuotsus C & J Clark International ja Puma, C-659/13 ja C-34/14, EU:C:2016:74, punkt 59; vt selle kohta ka 16. mai 1991. aasta kohtuotsus Extramet Industrie *vs*. nõukogu, C-358/89, EU:C:1991:214, punkt 16).

36 Euroopa Kohtu praktikast tuleneb, et dumpinguvastase tollimaksu kehtestav määrus võib isiklikult puudutada esiteks neid asjaomase kauba tootjaid ja eksportijaid, keda nende majandustegevuse kohta käivate andmete põhjal süüdistatakse dumpingus, teiseks selle kauba importijaid, kelle edasimüügihindu võeti arvesse ekspordihinna arvutamisel ja keda dumpingu olemasolu tuvastamine seega puudutab, ning kolmandaks kõnealuse kauba importijaid, kes on seotud selle kauba eksportijatega, eelkõige juhul, kui ekspordihind arvutati nende importijate poolt liidu turul kasutatud edasimüügihindade alusel ja olukorras, kus dumpinguvastane tollimaks arvutati nende edasimüügihindade alusel (4. veebruari 2016. aasta kohtuotsus C & J Clark International ja Puma, C-659/13 ja C-34/14, EU:C:2016:74, punktid 60–62 ja seal viidatud kohtupraktika).

37 Sellest kohtupraktikast tuleneb, et selliseks importijaks olemiseks, keda dumpinguvastase tollimaksu kehtestav määrus isiklikult puudutab, ei piisa üksnes importijaks olemise tõigast, isegi kui tegemist on asjaomase kauba eksportijaga seotud importijaga. Et oleks võimalik individualiseerida importija, isegi kui ta on asjaomaste eksportijatega seotud, peab hoopis olema tõendatud, et tema majandustegevuse kohta käivate andmetega on dumpingu tuvastamisel arvestatud, või kui nende andmetega ei ole arvestatud, siis peab olema tõendatud, et tal on muid eriomadusi, mis teda kõigist teistest eristavad.

38 Nimetatud kohtupraktikat arvestades ei saa välistada, et määrus, millega meetmetest kõrvalehoidmise tõttu laiendatakse dumpinguvastast tollimaksu – nagu vaidlusalune määrus–, võib asjaomase kauba importijat isiklikult puudutada juhul, kui ta tõendab, et tal on eriomadusi, mis teda kõigist teistest isikutest eristavad.

39 Euroopa Kohtule esitatud seisukohtades väitsid Madalmaade valitsus, nõukogu ja komisjon, et Trace Sporti puhul on tegemist sellise olukorraga. Sellega seoses rõhutavad nad, et esiteks on Trace Sport Prantsusmaal asutatud äriühing, mille omanik on füüsiline isik, kellele *offshore*-äriühingute kaudu kuulub nii Kelani Cycles'i kui ka Creative Cycles'i osakapitalist 50%. Viimati nimetatud äriühingutel on kahtlemata õigus esitada hagi vaidlusaluse otsuse tühistamise nõudes. Pealegi asutati Kelani Cycles selleks, et võtta üle Creative Cycles'i tegevus. Teiseks oli Trace Sport teadlik Kelani Cycles'it puudutavast uurimisest, millest annab tunnistust tema ebaõnnestunud katse esitada komisjonile teatavad dokumendid, mille Kelani Cycles oli varem sellele institutsioonile esitanud.

40 Lisaks annab komisjon mõista, et Trace Sport ning Kelani Cycles ja Creative Cycles on seotud tollimaksupettusega ja dumpinguvastase tollimaksu pettusega.

41 Ent isegi kui eeldada, et need asjaolud on tõendatud, ei ole need piisavad, järeldamaks, et vaidlusalune määrus puudutab Trace Sporti ELTL artikli 263 neljanda lõigu tähenduses isiklikult.

42 Nimelt, kuigi Trace Sport on põhikohtuasjas kõne all oleva kauba importija, ei osalenud ta siiski uurimises ja teda ei ole vaidlusaluses määruses üldse nimetatud. Ainuüksi asjaolust, et ta oli teadlik Kelani Cycles'i suhtes toimuvast uurimisest ja tõenäoliselt jagas viimasega teatavat teavet, ei piisa nõustumaks, et TraceSportil on eriomadusi, mis teda kõigist teistest isikutest eristavad.

43 Käesoleva kohtuotsuse punktides 37 ja 38 tõdetut arvestades ei saa teha teistsugust järeldust ka selle põhjal, et Trace Sport on põhikohtuasjas kõne all oleva kauba importija ja võib kuuluda samasse gruppi kui uurimises osalenud eksportiv tootja.

44 Eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb järeldada, et Euroopa Kohtu käsutuses olevad tõendid ei võimalda asuda seisukohale, et Trace Sportil oleks täie kindlusega olnud õigus esitada ELTL artikli 263 neljanda lõigu alusel hagi vaidlusaluse määruse tühistamise nõudes.

45 Seega on eelotsusetaotlus vastuvõetav.

**Eelotsuse küsimuste analüüs**

46 Oma küsimustega, mida tuleb analüüsida koos, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas vaidlusalune määrus on kehtetu niivõrd, kuivõrd see on kohaldatav Sri Lankast lähetatud jalgrataste impordile, olenemata sellest, kas nende päritolumaana on deklareeritud Sri Lanka või mitte.

47 Kõigepealt tuleb märkida, et Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt on liidu institutsioonidel ühise kaubanduspoliitika ja iseäranis kaubanduse kaitsemeetmete valdkonnas ulatuslik kaalutlusõigus nende majanduslike ja poliitiliste olukordade keerulisuse tõttu, mida nad peavad analüüsima. Kohtulik kontroll sellise hinnangu üle peab niisiis piirduma sellega, et kontrollitakse menetlusnormidest kinnipidamist, vaidlustatud valiku tegemise aluseks olevate asjaolude sisulist õigsust, ilmsete vigade puudumist nende faktiliste asjaolude hindamisel ja võimu kuritarvitamise puudumist (16. veebruari 2012. aasta kohtuotsus nõukogu ja komisjon *vs.* Interpipe Niko Tube ja Interpipe NTRP, C-191/09 P ja C-200/09 P, EU:C:2012:78, punkt 63 ja seal viidatud kohtupraktika, ning 26. jaanuari 2017. aasta kohtuotsus Maxcom *vs.* City Cycle Industries, C-248/15 P, C-254/15 P ja C-260/15 P, EU:C:2017:62, punkt 56).

48 Mis järgmiseks puudutab tõendamiskoormist meetmetest kõrvalehoidmise puhul, siis saab tuvastada dumpinguvastastest meetmetest kõrvalehoidmise algmääruse artikli 13 lõike 1 tähenduses, kui on täidetud neli tingimust. Esiteks peab esinema kolmandate riikide ja liidu või riigi, kus meetmeid kohaldatakse, üksikute äriühingute ja liidu vahelise kaubandusstruktuuri muutus. Teiseks peab see muutus tulenema tavast, protsessist või toimingust, mille puhul ei ole ühtki muud piisavat nõuetekohast põhjendust või majanduslikku õigustust peale tollimaksu kehtestamise. Kolmandaks peab olema tõendeid selle kohta, et liidu tootmisharule on põhjustatud kahju või dumpinguvastase tollimaksu parandav mõju on ohustatud. Neljandaks peab olema tõendeid dumpingu olemasolu kohta.

49 Selle määruse artikli 13 lõike 3 kohaselt peab komisjon algatama uurimise tõendite alusel, millest võib esmapilgul järeldada, et tuleb ette meetmetest kõrvalehoidmist. Vastavalt Euroopa Kohtu praktikale kehtestab see säte põhimõtte, mille kohaselt meetmetest kõrvalehoidmise osas lasub tõendamiskoormis liidu institutsioonidel (26. jaanuari 2017. aasta kohtuotsus Maxcom *vs.* City Cycle Industries, C-248/15 P, C-254/15 P ja C-260/15 P, EU:C:2017:62, punkt 58 ja seal viidatud kohtupraktika).

50 Lõpetuseks tuleb seoses algmääruse artikliga 18 ja Euroopa Kohtu praktikat arvestades märkida, et kui kõik eksportivad tootjad või osa neist ei tee piisavat koostööd või keelduvad sellest, võivad liidu institutsioonid tuvastada dumpinguvastastest meetmetest kõrvalehoidmise kooskõlaliste kaudsete tõendite kogumile tuginedes, tingimusel, et täidetud on selle määruse artikli 13 lõikes 1 ette nähtud neli tingimust, nii nagu neid on käsitletud käesoleva otsuse punktis 48. Seevastu puudub siiski õiguslik eeldus, mis võimaldaks sellise meetmetest kõrvalehoidmise olemasolu otseselt tuvastada huvitatud isiku koostöövalmiduse puudumise alusel (vt selle kohta 26. jaanuari 2017. aasta kohtuotsus Maxcom *vs.* City Cycle Industries, C-248/15 P, C-254/15 P ja C-260/15 P, EU:C:2017:62, punktid 65, 66, 68 ja 69 ning seal viidatud kohtupraktika).

51 Käesoleval juhul uuris nõukogu Sri Lanka kaudu lähetamisega seotud dumpinguvastastest meetmetest kõrvalehoidmisega seoses käesoleva kohtuotsuse punktis 48 meelde tuletatud neljast küsimusest teist vaidlusaluse määruse põhjendustes 77–79. Selle määruse põhjenduses 77 märkis nõukogu kõigepealt, et kuuest esialgu uurimise raames koostööd teinud äriühingust kolme puhul kolmanda riigi kaudu lähetamisega tegelemist ilmsiks ei tulnud. Ülejäänud ekspordi puhul, mis oli suunatud liitu, täpsustas nõukogu, et koostööd ei tehtud. Seejärel märkis nõukogu selle määruse põhjenduses 78 esiteks, et määruse põhjenduses 58 on tuvastatud Sri Lanka ja liidu vahelise kaubandusstruktuuri muutus, ning teiseks, et mitte kõik Sri Lanka eksportivad tootjad ei andnud endast teada ega teinud koostööd. Selle põhjal järeldas ta, et nende eksportivate tootjate ekspordi liitu saab „panna [kolmanda riigi kaudu lähetamise] arvele“. Lõpuks tõdes nõukogu vaidlusaluse määruse põhjenduses 79, et on leidnud kinnitust Hiina päritolu toodete lähetamine Sri Lanka kaudu.

52 Seega puudutab järeldus kolmanda riigi kaudu lähetamise olemasolu kohta kõiki koostööst keeldunud eksportivaid tootjaid ja rajaneb kahel tuvastusel, mille kohaselt esiteks muutus kaubandusstruktuur ja teiseks ei teinud osa eksportivatest tootjatest koostööd.

53 Need kaks järeldust ei võimalda aga teha järeldust, et Sri Lanka puhul üldiselt tegeldi kolmanda riigi kaudu lähetamisega. Järelikult ei saanud nõukogu üksnes selle põhjal, et osa eksportivaid tootjaid ei soovinud teha koostööd, õiguspäraselt järeldada, et sellist lähetamist tuleb ette. Kuna teiseks on kaubandusstruktuuri muutus esimene neist neljast tingimusest, mis meetmetest kõrvalehoidmise õiguspäraseks tuvastamiseks peavad olema täidetud, siis ei saanud nõukogu tugineda meetmetest kõrvalhoidmise olemasolu tuvastusele kui kaudsele tõendile asjaolu kohta, et kontrolliti neist neljast tingimusest teist, mille kohaselt peab see muutus tulenema kõrvalehoidmisest (vt selle kohta 26. jaanuari 2017. aasta kohtuotsus Maxcom *vs.* City Cycle Industries, C-248/15 P, C-254/15 P ja C-260/15 P, EU:C:2017:62, punktid 76–78).

54 Seega tuleb esitatud küsimustele vastata, et vaidlusalune määrus on kehtetu niivõrd, kuivõrd see on kohaldatav Sri Lankast lähetatud jalgrataste impordile, olenemata sellest, kas nende päritolumaana on deklareeritud Sri Lanka või mitte.

## Kohtukulud

55 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (neljas koda) otsustab:

**Nõukogu 29. mai 2013. aasta rakendusmäärus (EL) nr 501/2013, millega laiendatakse Hiina Rahvavabariigist pärit jalgrataste impordi suhtes määrusega (EL) nr 990/2011 kehtestatud lõplikku dumpinguvastast tollimaksu Indoneesiast, Malaisiast, Sri Lankalt ja Tuneesiast lähetatud jalgrataste impordile, olenemata sellest, kas päritolumaana on deklareeritud Indoneesia, Malaisia, Sri Lanka või Tuneesia või mitte, on kehtetu osas, mis käsitleb Sri Lankast lähetatud jalgrataste importi, olenemata sellest, kas nende jalgrataste päritolumaana on deklareeritud Sri Lanka või mitte.**

Allkirjad